

POSTANOWIENIE

Dnia 23 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Konrad Wytrykowski

ławnik SN Bogusława Rutkowska

na posiedzeniu w dniu 23 września 2020 r. w Izbie Dyscyplinarnej,
w sprawie odwołania M. K. - prokuratora Prokuratury Okręgowej w W. od
postanowienie Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym
z 18 maja 2020 r. – sygn. PK I SD (...), o obniżeniu wynagrodzenia

- na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 152 § 2
i art. 171 pkt 1 ustawy – Prawo o prokuraturze -

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Prokurator Prokuratury Okręgowej w W. M. K. do 17 września 2019 r. pełnił obowiązki służbowe na podstawie delegowania do Prokuratury Regionalnej w [...]. w Wydziale II do Spraw Przestępczości Finansowo – Skarbowej, gdy z dniem 18 września 2019 r. Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego – Prokurator Krajowy odwołał go z delegowania. Przesłanką faktyczną dla tej decyzji było wszczęcie postępowania wyjaśniającego dotyczącego wydania bez poinformowania przełożonych przez prokuratora w dniu 6 września 2019 r. w nadzorowanym przez siebie śledztwie o sygn. RP II Ds (...) postanowienia o zwrocie podejrzanemu przedmiotu znacznej wartości wcześniej

zastosowanego zabezpieczenia majątkowego, tj. pieniędzy w kwotach 160.000 zł i 176.000 euro oraz 103 kg kruszcu w postaci złota.

Postanowieniem z 25 września 2019 r., sygn. RP IV RD (...) Prokurator Regionalny w [...]. zawiesił prokuratora M. K. w czynnościach służbowych na okres 6 miesięcy, a postanowieniem z 17 marca 2020 r. w sprawie PK I SD (...) Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym przedłużył to zawieszenie na dalsze 6 miesięcy.

Z kolei Prokurator Okręgowy w W. wnioskiem z 21 lutego 2020 r., sygn. PO V WO (...) wystąpił o obniżenie do 50% wynagrodzenia prokuratorowi M. K. na czas trwania zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych.

Rozpoznając powyższy wniosek Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym postanowieniem z 18 maja 2020 r. – PK I SD (...), na podstawie art. 152 § 1 Prawa o prokuraturze obniżył wynagrodzenie prokuratora M. K. o 20% na czas trwania jego zawieszenia w czynnościach służbowych, a na podstawie art. 166 tej ustawy kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Od powyższego rozstrzygnięcia 7 czerwca 2020 r. na podstawie art. 152 § 2 Prawa o prokuraturze odwołanie złożył prokurator M. K.. W oparciu o art. 438 pkt 1 i 3 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy - Prawo o prokuraturze, zaskarżonemu postanowieniu zarzucił:

1. obrazę art. 152 § 1 ustawy - Prawo o prokuraturze poprzez stwierdzenie, iż zawieszenie prokuratora w czynnościach nie prowadzi do automatyzmu w obniżeniu wynagrodzenia, a następnie pomimo powyższego sformułowania wydaniu decyzji o obniżeniu wynagrodzenia o 20% na czas trwania zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych;
2. błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść orzeczenia polegający na odwołaniu się przy podejmowaniu decyzji o obniżeniu wynagrodzenia do nienaganego przebiegu służby, a następnie pominięciu przebiegu służby prokuratora M. K. i braku jakichkolwiek wcześniejszych w stosunku do jego osoby zarzutów i uchybień o charakterze dyscyplinarnym i

służbowym, sprawności prowadzonych i nadzorowanych postępowań karnych, prowadzonej działalności naukowej i dydaktycznej, w tym szkoleń dla prokuratorów, sędziów, radców prawnych.

Kierując się ww. zarzutami wniósł o uwzględnienie odwołania i uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie obwinionego nie zasługuje na uwzględnienie, a podniesione w nim zarzuty nie uzasadnią zmiany kwestionowanego przez skarżącego rozstrzygnięcia.

Skarżący słusznie podkreślił, iż kluczowym pod względem normatywnym dla rozpoznania wniosku o obniżenie wynagrodzenia prokuratora zawieszonego w czynnościach służbowych jest art. 152 § 1 ustawy - Prawo o prokuraturze. Przepis ten, wbrew temu co zawieszony prokurator podaje w uzasadnieniu do odwołania nie nakłada na sąd rozpoznający kwestię wspomnianego obniżenia wynagrodzenia obowiązku „ustalenia okoliczności przemawiających za zawieszeniem w czynnościach”. Jest to bowiem przedmiot rozpoznania organu podejmującego rozstrzygnięcie w sprawie zawieszenia prokuratora w czynnościach na podstawie art. 150 § 1 ustawy - Prawo o prokuraturze. Rozstrzygnięcie takie podlegać może zresztą ewentualnie dodatkowej ocenie w oparciu o podniesiony przez zainteresowanego prokuratora środek zaskarżenia do sądu dyscyplinarnego na podstawie art. 150 § 2 ustawy - Prawo o prokuraturze. Tymczasem rozstrzygnięcie w przedmiocie orzeczenia obniżenia wynagrodzenia prokuratora i wielkości jego korekty dokonuje Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym na mocy wspomnianego już art. 152 § 1 ustawy - Prawo o prokuraturze w oparciu o inne przesłanki. Nie należy do nich faktyczna podstawa zawieszenia w czynnościach prokuratorskich, ale formalne orzeczenia w tym względzie oraz prawidłowo

sformułowany wniosek przełożonego dyscyplinarnego prokuratora. Te przesłanki w niniejszej sprawie zaistniały i w pełni uzasadniają zastosowanie instytucji obniżenia wynagrodzenia do prokuratora M. K. , którego Prokurator Regionalny w [...]. postanowieniem z 25 września 2019 r. zawiesił w czynnościach, a Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym przedłużył to zawieszenie.

Obok powyższych kwestii *stricte* formalnych sąd rozpoznający sprawę o obniżenie wynagrodzenia zawieszonego prokuratora musi ustalić zakres umniejszenia jego wynagrodzenia. W tym zakresie wyraźnym ograniczeniem formalnym jest wyłącznie ustalona w art. 152 § 1 ustawy - Prawo o prokuraturze górna granica tego umniejszenia, ustalona na 50%. W pozostały zakresie sąd kieruje się swobodnym uznaniem. Uwzględnia przy tym specyfikę sprawy i indywidualne okoliczności związane z osobą, której dotyczą skutki tego rozstrzygnięcia. W tym przedmiocie sąd kieruje m.in. stanem rodzinnym, nadzwyczajnymi potrzebami czy sferą dotychczasowej aktywności prokuratora. Okoliczności te zostały wzięte również pod uwagę w sprawie prokuratora M. K..

Przechodząc do zarzutów zgłoszonych przez prokuratora wymaga zauważenia, że nie są one trafne. Pierwszy zarzut odwoławczy skarżącego nie jest uzasadniony

z tego powodu, że z ogólnej oceny dokonanej przez sąd dyscyplinarny skarżący wyciąga niewłaściwe wnioski. Zawieszenie w czynnościach prokuratora nie prowadzi do automatyzmu w postaci obniżenia wynagrodzenia, albowiem decyzja w sprawie zawieszenia nie jest tożsama z decyzją o obniżeniu wynagrodzenia. Ustawodawca rozdzielając postępowanie w jednej i drugiej sprawie (art. 150 i 152 ustawy - Prawo o prokuraturze) przesądził, iż kwestia obniżenia wynagrodzenia będzie wymagała stosownego wniosku przełożonego zawieszonego prokuratora oraz rozstrzygnięcia dokonanego przez organ sądowy. Poszerza to *de facto* zakres prawnej ochrony prokuratora, choć z drugiej strony zakres swobody decyzyjnej sądu dyscyplinarnego w przypadku prawidłowo sformułowanego wniosku i stwierdzenia zawieszenia prokuratora w czynnościach jest ograniczony. Rozstrzygnięcie prawne w przedmiocie obniżenia jest warunkowane wcześniejszym

rozstrzygnięciem w sprawie zawieszenia prokuratora i nie jest jego celem zastępowanie go, lecz uzupełnienie.

Nie zasługuje również na uwzględnienie drugi z zarzutów, albowiem wkracza on w sferę luzu, jaki przydaje sądowi dyscyplinarnemu art. 7 k.p.k. Ustalając więc zakres obniżenia wynagrodzenia zawieszonemu prokuratorowi sąd miał prawo odwołać się do kryterium nienagannego przebiegu służby prokuratorskiej. Pamiętać jednak należy, że jest ona zasadą w pracy prokuratorskiej, a nie wyjątkiem, który stanowiłby podstawę do łagodniejszego traktowania takich prokuratorów. Z drugiej strony rozstrzygnięcie, które w ostateczności obniżyło wynagrodzenie prokuratora M. K. o 20% nie może w kontekście okoliczności, które stają u podstaw decyzji o zawieszeniu go w czynnościach służbowych (niezasadny zwrot podejrzanemu przedmiotu zabezpieczenia majątkowego o znacznej wartości), być uważane za surowe. Ewentualne stwierdzenie zawinienia prokuratorskiego w tym względzie oznaczałoby poważny delikt dyscyplinarny.

Sąd w trakcie ustalenia rozmiaru obniżenia wynagrodzenia prokuratora M. K. wziął również pod uwagę dodatkową aktywność prokuratora. Niemniej zasadą musi być, że żadne takie zajęcia nie mogą być podstawą do usprawiedliwienia prokuratora w przypadku stwierdzenia z jego strony uchybień w służbie prokuratorskiej. Ta ostatnia jest bowiem jego zasadniczym obowiązkiem, z której rozliczają go przełożeni i za którą ponosi on ewentualną odpowiedzialność dyscyplinarną.

Biorąc powyższe pod uwagę rozstrzygnięcie w przedmiocie obniżenia wynagrodzenia zawieszonego prokuratora Prokuratury Okręgowej w W. M. K. było prawidłowe, spełniało wszystkie wymogi formalne, a także merytoryczne podstawy oszacowania zakresu umniejszenia wynagrodzenia spowodowanego przymusowym ograniczeniem obowiązków świadczenia pracy przez prokuratora w czasie zawieszenia. Jak słusznie podkreśla Sąd Najwyższy w swym postanowieniu z 6 czerwca 2019 r.: „środek ten ma za zadanie zadośćuczynić Skarbowi Państwa brak aktywności zawodowej zawieszonego prokuratora, z drugiej zaś strony - zapewnić obwinionemu prokuratorowi materialne

środki do egzystencji” (II DO 7/19). W realiach niniejszej sprawy rozstrzygnięcie sądu dyscyplinarnego w tym przedmiocie czyni zadość obu tym funkcjom środka.

Z tych względów Sąd orzekł jak w sentencji.